

HEV õpilaste toetamine Pärnu Rääma Põhikoolis

1. Tegevused õpiabivajaduste väljaselgitamisel:

- tutvumise päevad koolieelikute ja nende vanematega;
- õpilase jälgimine aineõpetajate ning klassijuhataja poolt. Logopeedi uuringud (vajadusel lastepsühhiaatri konsultatsiooni soovitamine või ÖNK ning Rajaleidja spetsialistidega koostöö). Psühholoogilised uuringud (vaimne võimekus, mälu- ja mõtlemisprotsessid);
- aineõpetajate ja tugispetsialistide ümarlauavestlused õpiabi rakendamiseks;
- arenguvestlus koos lapsevanemaga;
- õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmine ja vanema nõusolekus taotlemine tugiteenuste osutamiseks ja uuringuteks;
- kogutud andmestiku analüüs (logopeed, psühholoog, õpiabirühma õpetaja, aineõpetajad, klassijuhataja, sotsiaalnõustaja, abiõpetaja). Tegevust koordineerib HEV koordinaator;
- meetmete rakendamine õppetöö tõhustamiseks (nõustamine õpilasele ja perele, konsultatsioonides osalemine, õpiabirühmas osalemine, individuaalne õppekava, abiõpetaja ja/või tugiisiku kaasamine jm).

2. Tugisüsteemid

- aineõpetaja töö (märkamine, klassijuhataja teavitamine) ja konsultatsioonid;
- klassijuhataja töö;
- arenguvestluste pidamine; andekamate õpilaste märkamine, aineringid ja ettevalmistamine aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks jms;
- arendustunnid I kooliastmes;
- hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaatori (edaspidi HEV koordinaatori) töö;
- logopeediline abi;
- sotsiaalnõustaja töö;
- psühholoogiline nõustamine ja uuringud;
- ümarlaud põhjuseta puudumiste ja õpiraskuste korral;
- õpiabirühm;
- abiõpetaja või tugiisiku abi rakendamine;
- individuaalne õppekava.

2.1. Aineõpetaja

Aineõpetaja on esmane erivajadustega õpilaste märkaja. Aineõpetaja esmalt jälgib, annab õpilasele konsultatsiooni, konsulteerib klassijuhataja, õpiabi õpetaja või logopeediga. Aineõpetaja tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Aineõpetajate konsultatsioonide ajad avalikustatakse kooli kodulehel ning Stuudiumis, aineõpetaja teavitab konsultatsiooniaegadest õpilasi trimestri alguses.

2.2. Klassijuhataja

Klassijuhataja jälgib õpilaste õppe edukust ja käitumist ning õpiraskuste või käitumisraskuste ilmnemisel teeb ettepanekuid HEV koordinaatorile võrgustiku korraldamiseks, IÖK koostamiseks, on otseseks sidepidajaks kooli ja kodu vahel. Puudumiste korral võtab

ühendust vanemaga ning selgitab välja puudumise põhjuse. Kui põhjuse puudumiste arv ületab 7 tundi, siis klassijuhataja võtab ühendust HEV koordinaatoriga. Õpiraskuste ilmnemisel toimub võrgustik tugisüsteemide rakendamise väljaselgitamiseks, milles osalevad klassijuhataja, õpilane, lapsevanem.

2.3. Arenguestlused

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Arenguestlused viib läbi klassijuhataja.

Arenguestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja lapsevanem. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga kontakti, et leppida kokku arenguestluse aeg või vanem ei ole teistkordselt ilmunud arenguestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes korraldab vajaduse korral lapse õiguste kaitsmiseks vajalike meetmete rakendamise.

Andekamate õpilaste märkamine, aineringid ja ettevalmistamine aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks jms.

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine või täiendav juhendamine aineõpetajate poolt (konsultatsioonid, kaasamine ringide töösse ja projektidesse või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu pakutavates tegevustes osalemine.

2.4. Arendustunnid I kooliastmes

Arendustunnid võimaldavad õpilasele tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ning koduste õpiülesannete täitmisel, pedagoogilist juhendamist ja suunamist huvitegevuses ning huvide arendamisel.

2.5. HEV koordinaatori töö

HEV koordinaator koolis:

- kaardistab koostöös tugisüsteemi spetsialistide ja aineõpetaja või klassijuhatajaga kooli haridusliku erivajadusega õpilased;
- tugivõrgustiku organisaator (koostöös klassijuhataja, aineõpetaja, lapsevanema, õpilaste ja teiste tugispetsialistidega töötab välja kava probleemi lahendamiseks);
- vastavalt erivajadusele määrab koostöös tugisüsteemi spetsialistidega õpilasele sobiva õpiabivormi;
- koordineerib tugisüsteemi koostööd koolis ja väljaspool kooli;
- jälgib õpiabi tõhusust;
- vajadusel kutsub kokku tugisüsteemi töögrupi;
- nõustab lapsevanemaid;
- osaleb nõustamist puudutavate dokumentide väljatöötamisel;
- teeb ettepanekuid juhtkonnale tugisüsteemide töö parendamiseks;
- vastutab tugisüsteemide dokumentatsiooni täitmise eest;
- hoiab end kursis haridusliku erivajaduse alase seadusandlusega ja nõustab kooli juhtkonda vastava dokumentatsiooni loomisega.

2.6. Logopeediline abi

Logopeed koolis:

- osaleb HEV õpilaste väljaselgitamisel;
- otsib koostöös lapsevanema, õpetaja, HEV koordinaatori ning teiste

- erispetsialistidega sobivaid võimalusi HEV õpilaste õpetamiseks;
- annab konsultatsioone HEV õpilastele, nende vanematele ja õpetajatele;
 - osaleb koos klassijuhatajatega õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmisel ning individuaalsete õppekavade (IÕK) koostamisel ja hindamisaluste väljatöötamisel;
 - selgitab õppeaasta algul (2-3 nädalat) välja püsiva kirjutamis- ning lugemisraskustega õpilased ning moodustab kõneravi grupid;
 - kõneravi tunnid toimuvad rühma- (6-8 õpilast) või individuaaltundidena, mis viiakse läbi 1-3 korda nädalas vastavalt direktori poolt kinnitatud tunniplaanile. Rühmatunnid kestusega 1 akadeemiline tund, individuaaltunnid kuni 20 minutit õpilase kohta;
 - kõneravi tunnid viiakse võimalusel läbi koolitööst vabal ajal. Kokkuleppel aineõpetajatega ning kooli juhtkonna ja lapse ning lapsevanema nõusolekul võib õppetöö toimuda kokkulepitud ajal.

2.7. Sotsiaalnõustaja töö

Sotsiaalnõustaja töö eesmärgiks on kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilaste toimetuleku ja tegutsemisvõime toetamine läbi last ümbritseva võrgustiku.

Sotsiaalnõustaja ülesanded koolis:

- sotsiaalsete probleemide väljaselgitamine ja nõustamine sotsiaalsete probleemide valdkonnas (lapsed, lapsevanemad, õpetajad);
- vahendamine (sobiva õpikeskkonna ja õppevormi leidmine, kodu ja kooli koostöö toetamine);
- koostöös klassijuhataja, aineõpetaja ja HEV koordinaatoriga selgitab välja HEV õpilased;
- omavalitsuse informeerimine;
- õpetajate abistamine õpilasele käitumise tugikava koostamisel;
- pere toetamine koostöös linna sotsiaalosakonnaga;
- osalemine kooli tugimeeskonna töös ja valdkonna alase teabe edastamisel teistele tugispetsialistidele ja õpetajatele.

2.8. Psühholoogiline nõustamine ja uuringute tegemine

Psühholoogi töö ülesanneteks on:

- uuringute läbiviimine õpilase võimete ja/või psühholoogiliste probleemide kindlakstegemiseks;
- lapsevanemate ja õpetajate nõustamine õpilase arengu-, suhtlemis- ja käitumisprobleemide osas;
- vajadusel õpilasele täiendavate uuringute soovitamise;
- osalemine kooli tugimeeskonna töös ja valdkonna alase teabe edastamisel teistele tugispetsialistidele ja õpetajatele.

2.9. Abiõpetaja töö

Abiõpetaja ülesanded koolis:

- jälgib koostöös hariduslike erivajadustega õpilaste õpetajaga õpilasi, vaatleb psüühiliste protsesside, käitumise ja kõne seisundit;
- panustab oma vaatlustulemustega kaasa õppija suunamisele, andes tähelepanekud edasi õpetajale ja HEV koordinaatorile;

- töötab õpetaja juhendamisel õpilasega õppetunnis ja individuaalselt;
- on õpetajale toeks õppeprotsessis;
- osaleb vajadusel õpilase arenguvestlusel;
- annab õpetajale sisendeid õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaartide täitmisel.

2.10. Eripedagoogi töö

Eripedagoogi ülesanded koolis:

- eripedagoog selgitab koos õpetajatega välja eripedagoogilist õpiabi vajavad õpilased, kes vaatamata õpetaja abile ei suuda täita õppekava nõudeid või vajavad õpioskust ja harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust;
- eripedagoog kujundab õpiabitundides püsivate õpiraskustega õpilastel õpioskusi ja toetab õpitulemuste saavutamist eripedagoogiliste võtete abil;
- eripedagoog koostab õpiabi tundideks õpilasele IÕK, lähtudes vastava klassi õpetaja töökavast, nõustab vajadusel õpetajaid ja vanemaid;
- eripedagoog osaleb õpilase arengukaardi täitmisel, tugimeeskonna koosolekul, õpilase individuaalse õppekava koostamisel ja rakendamisel;
- tugimeetme rakendamise lõpetamisel teavitab eripedagoog sellest HEV koordinaatorit.

2.11. Võrgustik põhjuseta puudumiste ja õpiraskuste korral

Kohtumisele kutsutakse õpilane ja tema vanem või seaduslik esindaja, võtavad osa HEV koordinaator ja sotsiaalnõustaja ning vajadusel õppealajuhataja ja psühholoog. Vajadusel kaasatakse teisi spetsialiste.

2.12. Õpiabirühm

Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja – harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel HEV koordinaatori ettepanekul ja kooli direktori otsusel. Kooli direktori otsusega mittenõustumisel on õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal õigus otsus vaidlustada kümne tööpäeva jooksul, saates kooli direktorile sellekohase kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate.

Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde. Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

- korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude olemusest;
- arendatakse kognitiivseid oskusi;
- kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.

2.13. Individuaalne õppekava

Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava (IÕK).

Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel. Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste. IÕK rakendatakse vanema avalduse, klassijuhataja, aineõpetaja, eripedagoogi, arsti, psühholoogi, juhtkonna ettepanekul. Rakendamise otsustab kooli direktor. IÕK koostamist koordineerib klassijuhataja.

3. HEV õpilaste õppimist ja arengut toetav tugimeeskond

3.1. HEV õpilaste õppimist ja arengut toetava tugimeeskonna püsiliikmed on:

- HEV koordinaator;
- logopeed;
- sotsiaalnõustaja;
- abiõpetaja;
- eripedagoog.

Vastavalt vajadusele osalevad tugisüsteemi töös:

- klassijuhataja;
- õppejuht;
- psühholoog;
- aineõpetaja.

3.2. Tugisüsteemi töösse kaasatakse vastavalt vajadusele:

- valla/linna sotsiaaltöötaja;
- lastekaitsespetsialist;
- noorsoopolitseinik;
- erispetsialistid (ÕNK spetsialistid, nõustajad, psühhiaater vms).

3.3. Tugimeeskonna ülesanded:

- koostöös aineõpetajate ning klassijuhatajatega märgata ja selgitada välja õpilased, kellel esinevad õpiraskused;
- teavitada vanemat tekkinud probleemidest, viia läbi võrgustiku kohtumine ja sõlmida kokkulepped edaspidiseks;
- koostöös aineõpetajate ning klassijuhatajatega määrata õpilasele sobiv õpiabi;
- püsiva õpiedutuse korral leida täiendavaid võimalusi õpilase õppimise ja arengu toetamiseks.

3.4. Tugimeeskonna töökorraldus:

- tugimeeskond tuleb kokku neli korda kuus, vastavalt vajadusele ka sagedamini;
- tugimeeskonna koosseis võib vastavalt vajadusele muutuda;
- otsused fikseeritakse protokollis.